

De Wet Vifo in beweging

Actuele en toekomstige ontwikkelingen in het licht van Europese en nationale trends

Mr. M. S. Hermans*

De Wet Vifo en het Europese investeringskader ondergaan ingrijpende wijzigingen. Dit artikel analyseert de actualisatie van de dual-use lijst, de uitbreiding van het nationale toepassingsbereik en het nieuwe Europese FDI-screeningskader. De auteur betoogt dat de uitvoeringscapaciteit bij het BTI kritische aandacht verdient, en dat ondernemingen hun compliance-processen structureel moeten aanpassen.

1 Inleiding

De Wet veiligheidstoets investeringen, fusies en overnames (Wet Vifo) vormt sinds haar inwerkingtreding een belangrijk instrument binnen het Nederlandse juridische kader ter bescherming van de nationale veiligheid bij buitenlandse investeringen en overnames. De uitvoering van deze toets is belegd bij het Bureau Toetsing Investerings (hierna: BTI), onderdeel van het Ministerie van Economische Zaken. De wet voorziet in een meldplicht voor verwervingsactiviteiten in vitale aanbieders, ondernemingen die actief zijn op het gebied van sensitieve technologie en beheerders van een bedrijfscampus. Hiermee beoogt de wet risico's te mitigeren die kunnen ontstaan wanneer zeggenschap of significante invloed in strategische ondernemingen wordt verkregen of vergroot door partijen die een bedreiging kunnen vormen voor de nationale veiligheid.

In hoofdlijnen verplicht de Wet Vifo tot het doen van een melding bij het BTI voorafgaand aan verwervingsactiviteiten – in geval van het verkrijgen of vergroten van zeggenschap of significante invloed – in drie categorieën ondernemingen: vitale aanbieders, ondernemingen actief op het gebied van (zeer) sensitieve technologie en beheerders van een bedrijfscampus. Na melding geldt een standstill-verplichting totdat het BTI zijn beoordeling heeft afgerond, wat inhoudt dat de verwerving pas mag worden voltooid nadat het BTI heeft besloten dat geen toetsingsbesluit vereist is, of een positief toetsingsbesluit heeft genomen. Bij overtreding van de meldplicht kan het BTI een bestuurlijke boete opleggen.

Het toepassingsgebied van de Wet Vifo is nauw verbonden met de dynamiek van internationale handel, technologische innovatie en geopolitieke ontwikkelingen. Dit maakt de Wet Vifo tot een levend instrument, dat zich voortdurend moet aanpassen aan nieuwe dreigingen en technologische ontwikkelingen.

Voor het ondernemingsrecht en het bredere investeringsklimaat in Nederland heeft de Wet Vifo verstrekkende gevolgen. Ondernemingen in relevante sectoren worden geconfronteerd met een aanvullende meldplicht en onzekerheden rondom investeringsprocessen. Tegelijkertijd draagt de wet bij aan het waarborgen van de integriteit en continuïteit van vitale processen en sensitieve technologieën. In dit artikel wordt ingegaan op de meest recente en verwachte ontwikkelingen rondom de Wet Vifo, met bijzondere aandacht voor de uitbreiding van het toepassingsbereik, de Europese context en de praktische implicaties voor het Nederlandse investeringsklimaat. Het gedetailleerde wettelijke kader en de procedurele aspecten van de Wet Vifo worden in dit artikel niet uitgebreid besproken; hiervoor wordt verwezen naar de bestaande literatuur.¹

2 Actuele ontwikkelingen

De Europese *dual-use* regelgeving – die ziet op goederen en technologieën met zowel civiele als militaire toepassingen – is bepaald geen statisch geheel. Op 8 september 2025 heeft de Europese Commissie (hierna: Commissie) met Gedelegeerde Verordening (EU) 2025/2003 een substantiële actualisatie doorgevoerd van Annex I bij Verordening (EU) 2021/821 (hierna: Dual-use verordening). Na afloop van de toetsingsperiode is deze wijziging op 14 november 2025 gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie.

De update weerspiegelt de snelle technologische ontwikkelingen en geopolitieke verschuivingen van de afgelopen jaren. De Europese Commissie voegt een breed scala aan nieuwe dual-use items toe, met opvallend veel aandacht voor kwantumtechnologie en de halfgeleiderindustrie. Op het gebied van kwantumtechnologie zijn onder meer kwantumcomputers en elektronische componenten voor gebruik bij cryogene temperaturen toegevoegd. Voor de halfgeleiderindustrie is de reikwijdte aanzienlijk uitgebreid. Het betreft onder meer apparatuur voor de productie en bewerking van halfgeleiders, zoals systemen voor epitaxiale depositie en etching, geavan-

* Mr. M.S. Hermans is advocaat bij Houthoff te Amsterdam.

¹ Zie onder meer E.J. Breukink e.a., *Handboek investeringstoetsing*, Deventer: Wolters Kluwer 2026; R.R. de Haan, 'De Wet Vifo in de M&A-praktijk', *TOP* 2023, afl. 4, p. 18-26; A.M.H. Both, 'Bescherming van de nationale veiligheid tegen ongewenste investeringen: Wet veiligheidstoets investeringen, fusies en overnames vs. de vrijheid van kapitaalverkeer en de vrijheid van vestiging', *TvOB* 2022, afl. 4, p. 107-119; H. Koster, 'Investeringsstoetsing door de Wet veiligheidstoets investeringen, fusies en overnames', *O&F* 2023, afl. 1, p. 10-20.